

**Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 7 szkoły podstawowej,
oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic; Edycja 2024**

Wymagania na poszczególne oceny ¹				
na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
1. Środowisko przyrodnicze Polski				
Uczeń: • podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej • podaje całkowitą powierzchnię Polski • wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie • wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plejstocen</i>, <i>holocen</i> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> • wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski • wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie • wymienia główne rodzaje skał • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ciśnienie atmosferyczne</i>, <i>niż baryczny</i>, <i>wyż baryczny</i> • wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego • podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski • wymienia elementy klimatu • wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobowa temperatura powietrza</i> • wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury	Uczeń: • omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy • odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy • wskazuje na mapie przebieg granic Polski • omawia proces powstawania gór • wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce • wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce • omawia zlodowacenia na obszarze Polski • opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe • porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy • dokonuje podziału surowców mineralnych • podaje cechy klimatu Polski • podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej • rozpoznaje typy ujść rzecznych • opisuje zjawisko powodzi • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią	Uczeń: • oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski • opisuje dzieje Ziemi • wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny • charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy • opisuje cechy różnych typów genetycznych gór • przedstawia współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata • charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • omawia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski • opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • omawia warunki klimatyczne w Europie • charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce • omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce • odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów • wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce	Uczeń: • rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski • charakteryzuje jednostki geologiczne Polski • wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze • przedstawia proces powstawania lodowców • wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski • rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski • podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce • opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski • opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce • wyszukuje i prezentuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski • omawia ważniejsze typy jezior w Polsce • przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej	Uczeń: • wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy • wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski • wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski • opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze • wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę • wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody • ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce • omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce • wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego

¹ Szarym kolorem oznaczono dodatkowe wymagania edukacyjne.

powietrza i wielkość opadów w Polsce • określa przeważający kierunek wiatrów w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przepływ</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko, ujście deltowe, ujście lejkowe</i> • wskazuje na mapie główne rzeki Polski • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> • wymienia przyczyny powodzi w Polsce • określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego • wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny • omawia linię brzegową Bałtyku • podaje główne cechy fizyczne Bałtyku • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i> • wymienia typy gleb w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> • wymienia różne rodzaje lasów w Polsce • wskazuje parki narodowe na mapie Polski	• wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych • omawia wielkość i głębokość Bałtyku • charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata • opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku • opisuje wybrane typy gleb w Polsce • przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski • omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce • podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu • charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce	• wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry • opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry • wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce • określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników • charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku • omawia powstawanie gleby • wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych • omawia funkcje lasów • ocenia rolę parków narodowych w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego	• omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki • omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku • omawia procesy i czynniki glebotwórcze • opisuje typy lasów w Polsce • opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski	• ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb • ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce • podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego • planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody
2. Ludność i urbanizacja w Polsce				
Uczeń: • wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską • wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i>	Uczeń: • wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich • prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej • omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018	Uczeń: • omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. • oblicza współczynnik przyrostu naturalnego • podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce	Uczeń: • omawia podział administracyjny Polski • omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy • analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski • omawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające	Uczeń: • analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski • analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego

- wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> - odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych - wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> - wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>migracje wewnętrzne</i> - wymienia przyczyny migracji wewnętrznych - odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski - wymienia główne skupiska Polonii - wymienia mniejszości narodowe w Polsce - wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia,</i> - odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> - wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie - wymienia funkcje miast - odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy	- omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce - omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw - wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku - wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce - omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce - podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce - wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce - określa kierunki napływu imigrantów do Polski - wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności - charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce - podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce - podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce - wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady - wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną - omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich	- omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce - porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie piramidy wieku i płci - oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski - opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce - opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce - porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy - omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce - wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludności - analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego - przedstawia strukturę narodowościową ludności Polski na tle struktury narodowościowej ludności w wybranych państwach europejskich - określa na podstawie danych statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach - charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce - omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce - porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy - analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce - omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy	- na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski - oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce - charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce - wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich - omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce - przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy - omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach - analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych - omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji - omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy - określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy	- analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce - ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie - ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich - omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce - omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej - identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich
---	--	--	--	--

- wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich - wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast				
3. Rolnictwo i przemysł Polski				
Uczeń: - wymienia funkcje rolnictwa - wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce - wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plon, zbiór, areal</i> - wymienia główne uprawy w Polsce - wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>chów, pogłowie</i> - wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce - wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich - dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy - wymienia funkcje przemysłu - wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej - wymienia źródła energii - wymienia typy elektrowni - wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce - wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim	Uczeń: - opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce - przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce - wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce - przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce - wymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce - omawia cechy polskiego przemysłu - wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski - omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim - lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłone, wodne i niekonwencjonalne - opisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych - podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim	Uczeń: - przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju - charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce - przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce - przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju - opisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsce - omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy - wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim	Uczeń: - omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce - charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce - porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy - porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy - omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej - analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu - opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej - omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce - wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii - analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem	Uczeń: - przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej - dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny - wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju - analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki
4. Usługi w Polsce				
Uczeń: - podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> - wyróżnia rodzaje transportu w Polsce - wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze	Uczeń: - omawia zróżnicowanie usług w Polsce - omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce - omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce	Uczeń: - przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju - charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków	Uczeń: - wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce - prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego - ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki	Uczeń: - identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta - podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej

- wyróżnia rodzaje łączności - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, bilans handlu zagranicznego</i> - wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i> - wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie - wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski	- omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce - omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce - wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym - wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego - omawia czynniki rozwoju turystyki - wymienia polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> i wskazuje je na mapie	- omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski - podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski - przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce - charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> - charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski - wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski	- analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy - ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski - analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie - określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach	- ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy - omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski
--	--	--	---	---

5. Mój region i moja mała ojczyzna

Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> - wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski - wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony - wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu - wyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i> - wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny - przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie - wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny	Uczeń: - podaje główne cechy środowiska przyrodniczego regionu na podstawie map tematycznych - wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych - określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym - rozpoznaje w terenie obiekty decydujące o atrakcyjności małej ojczyzny	Uczeń: - wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie - analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu - prezentuje główne cechy gospodarki regionu - opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny - omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł	Uczeń: - przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu - prezentuje na podstawie informacji wyszukiwanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej	Uczeń: - projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie - wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego - planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie - projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności - podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej
--	---	---	--	---